

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิล

ในกระชัง บ้านพักสุขใจ เขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย นายชาญณรงค์ แน่นอุดร ปริญญา บข.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาด้านทุน จุดคุ้มทุนและกำไร ส่วนเกิน การจัดการด้านการตลาดที่ ปัจจัยที่มีผลต่อการลดต้นทุนการเลี้ยงปลานิลในกระชัง ปัญหา และอุปสรรคของการเลี้ยงปลานิลในกระชังบ้านพักสุขใจ เขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง บ้านพักสุขใจ ทั้งหมด 18 ราย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการกิจการขนาดใหญ่ (13 กระชังขึ้นไป) จำนวน 3 ราย ผู้ประกอบการกิจการขนาดกลาง (7-12 กระชัง) จำนวน 6 ราย ผู้ประกอบการกิจการขนาดเล็ก (ไม่เกิน 6 กระชัง) จำนวน 9 ราย จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งทั้ง 18 รายนี้จะต้องเป็นผู้ประกอบการมาแล้วอย่างน้อย 1 รุ่น และ ยังมีการประกอบการในปี 2551

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เลี้ยงปลานิลในกระชัง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มี 4 คน จำนวนคนที่เป็นหลักในการช่วยกันเลี้ยงปลานิลในกระชัง มี 2 คน จำนวนคนในครัวเรือนที่มาช่วยเสริมในการเลี้ยงปลานิลในกระชัง มี 2 คน ไม่มีแรงงานนอกครัวเรือน (แรงงานจ้าง) ที่มาช่วยเลี้ยงปลานิล อาชีพดั้งเดิมก่อนที่จะมาเลี้ยงปลานิลในกระชัง อาชีพทำไร่ ได้ขออนุญาตใช้แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ ระยะเวลาในการประกอบอาชีพเลี้ยงปลานิล 4-5 ปี ปัจจัยที่ทำให้เข้ามาประกอบอาชีพเลี้ยงปลานิลเพราะเพื่อนบ้านแนะนำ เพื่อเป็นอาชีพเสริม และเป็นอาชีพใหม่ต้องการทดลอง ต้นทุนค่า กระชังๆ 2,000 บาท จำแนกตามจำนวนกระชังที่เลี้ยงส่วนใหญ่ 6 กระชัง ต้นทุนค่าพันธุ์ปลา เป็นปลาขนาดกลาง ราคาตัวละ 2.50 บาท ต้นทุนรวมทั้งสิ้น 7,500 บาท ต้นทุนค่าอาหารปลา กระสอบละ 550 บาท จำแนกตามจำนวนพันธุ์ปลา จำนวนอาหาร และจำนวนเงิน ดังนี้ ต้นทุนค่าอาหารปลา 69,850 บาท ต้นทุนค่ายา 1,300 บาท ค่าวิตามิน 400 บาท ไม่มีต้นทุนค่าจ้าง

แรงงาน ต้นทุนค่าไฟฟ้า 1,000 บาท ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเรือหางยาว 2,000 บาท ค่าน้ำเชื้อเพลิงเครื่องสูบน้ำ 200 บาท ไม่มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการขนส่ง จำนวนกระชังที่เลี้ยง 6 กระชัง ชนิดปลาที่ปล่อย ปลานิล สถานที่ซื้อพันธุ์ปลา ฟาร์มเอกชน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนปลาที่ปล่อยต่อกระชัง เท่ากันทุกกระชัง จำนวน 500 ตัว ราคาพันธุ์ปลา 2.50 บาท/ตัว ระยะเวลาในการเลี้ยงปลานิล 150 วัน จำนวนรุ่นในการเลี้ยง 2 รุ่น จำนวนปลาที่จับได้ต่อกระชังในการเลี้ยงต่อ 1 รุ่น ขนาดกลาง จำนวน 260 กิโลกรัม/กระชัง วิธีการจำหน่ายขายทั้ง 2 วิธี รูปแบบการจำหน่าย ขายปลาสด จำนวนพ่อค้าขายส่ง 15 ราย ปลาที่ขายขนาดใหญ่ 1 กิโลกรัมขึ้นไป ขนาดกลาง 800 กรัม และขนาดเล็ก 600 กรัม จำนวนที่บริโภคในครัวเรือน 10 กิโลกรัม ไม่มีการวางแผนการในการเลี้ยง รับรู้แหล่งที่จะนำผลผลิตไปขาย นำผลผลิตไปขายเพียงแหล่งเดียว แหล่งที่ขายร้านอาหารใกล้กับสถานที่เลี้ยง ไม่สามารถต่อรองราคาผลผลิตที่ขาย ได้ จุดคุ้มทุน ณ ปริมาณการผลิต = 1,885 กิโลกรัม ผลการวิเคราะห์หามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) = 27,631.8 บาท อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Internal Rate of Return : IRR) อัตราส่วนลดในการลงทุนเมื่อครบ 5 เดือนเท่ากับ ร้อยละ 11.00 คุณภาพของน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนลำปาวสำหรับการเลี้ยงปลานิลในกระชังปัจจุบัน คือ ปานกลาง ปัญหาของอ่างเก็บน้ำลำปาวซึ่งมีผลกระทบต่อ การเลี้ยงปลานิลในกระชัง คือ อุณหภูมิของน้ำเปลี่ยนแปลงเฉียบพลัน ปัญหาด้านการผลิต คือ พันธุ์ปลาราคาแพง และอาหารราคาแพง ปัญหาด้านการตลาด คือ ราคาไม่แน่นอน วิธีจัดการเมื่อเกิดปัญหาและศัตรูปลา คือ ให้ยารักษาเอง แนวทางการลดต้นทุน ใช้ไม้ไผ่ทำกระชังแทนเหล็ก เลี้ยงอนุบาลเอง ให้อาหารปลาเป็นเวลา และเหมาะสมกับขนาดอายุของปลา และผสม EM วันละครั้ง ให้วิตามินตามแผนการเลี้ยง กำหนดวันที่จะให้วิตามินในแต่ละอาทิตย์ ค่ายารักษาโรค คือ ใช้ยารักษาโรคให้ถูกวิธี และใช้ในปริมาณที่เหมาะสม อย่าใช้เกินขนาด ใช้ยาปลาป้องกันการติดเชื้อเมื่อสังเกตเห็นการติดเชื้อ ต้นทุนค่าจ้างแรงงาน คือ ใช้วิธีการทดแทนแรงงานโดยไปช่วยบุคคลในกลุ่มเลี้ยงปลาด้วยกัน ต้นทุนค่าไฟฟ้า คือ สร้างจิตสำนึกในการประหยัด ไฟฟ้า ต้นทุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง คือ ใช้น้ำมันที่มีราคาต่ำกว่า ซึ่งปัจจุบันมีน้ำมันให้ผู้บริโภคเลือกใช้หลากหลาย เปลี่ยนมาใช้แก๊สโซฮอล์ วิธีการลดต้นทุนด้านอื่นๆ คือ ตรวจสอบสุขภาพกระชังอย่างสม่ำเสมอ ซ่อมแซมกระชังที่ชำรุดอย่างปล่อยทิ้งไว้นาน ตรวจสอบสุขภาพของกระชัง เรือหาง โดยสรุป ผลการศึกษา ที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางการลดต้นทุนในด้านต่างๆ เพื่อให้กิจการและกลุ่มผู้ปลานิลในกระชัง สามารถลดต้นทุน เพื่อให้เกษตรกรมีกำไรจากการดำเนินงาน เพิ่มมากขึ้น และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจการเพาะเลี้ยงปลานิลให้สามารถดำเนินอยู่ และสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

Title : Factors effects Cost Reduction in Nile tilapia Fishery in floating Coge of Floating cage Nile tilapia Fishery Group, Ban Phuksookjai, Lumpow Dam, Kalasin Province

Author : Channarong Nan-Udom **Degree :** MB.A. (Master of Business Administration)

Advisors : Assoc. Prof. Dr. Wongpattana Sriprasert

Rajabhat Maha Sarakham University, 2009

Abstract

This independent study aims to study cost, breakeven point and surplus earning, marketing management, factors effects cost reduction in Nile tilapia fishery in floating cage, and problem and obstacle of Nile tilapia in floating cage of Ban Phuksookjai, Lumpow Dam, Kalasin Province. Sample group in this study consists of 18 operators of Nile tilapia fishery in floating cage, Ban Phuksookjai, Lumpow Dam area, Kalasin Province, which classified into 3 groups: 3 large size operators (13 floating cages and above), 6 medium size operators (7 – 12 floating cages), and a small size perator (not exceed 6 floating cages), then used purposive sampling. All 18 operators must at least operate 1 cycle and still doing in 2551.

Result found that Floating cage Nile tilapia Fishery Group members mostly were female, age 41 – 50 years old, elementary school education, 4 family members, highest number of work force for the fishery was 2 persons, 2 persons stand – by to help, no outside – family workforce was hire, there previous career was plantation, received permission to use public water source, duration has been operated in fishery for 4 – 5 years, factor caused to enter fishery operation was the introduction by neighbor, and the reasons for deciding to fishery operation were: it is an extra career and being a new interesting career. Floating cage cost 2,000 baht each, mostly have 6 followed by 5 floating cages. Medium size fish breed cost 2.50 baht each. Classified cost figures : total cost of 7,500 baht, fish feed cost 550 baht per sack. Costs

classification in detail : feed cost = 69,850 baht, drug cost = 1,300 baht, vitamin cost = 400 baht, no work force cost, electricity cost = 1,000 baht, long-tail boat petrol cost = 2,000 baht, water pump petrol cost = 200 baht, no petrol cost for transportation, number of floating cage = 6, fish type = Nile tilapia, place to purchase of fish breed = private farm in Kalasin Province, number of fish per floating cage = 500 fishes (all cages), fish breed = 2.50 baht per fish, duration for rearing = 150 day, rearing cycle = 2, fish product per cage in medium size = 240 kg/cage, selling pattern = fresh fish, number of wholesaler = 15, fish sizes = (1 kg up), large, medium (800 g.), and small size (600 g.). The household consumption mostly 10 kg. No planning for Nile tilapia rearing, perception on product selling: only one place, nearest place to sell : nearby restaurant, unable to negotiation the price. Water quality in Lumpow Dam for Nile tilapia fishery in floating cage presently in moderate level. Water problem effected rearing is the fast change in temperature. Production problems are : expensive fish breed and expensive feed prices. Marketing problem is no fixed price. Management on problem and predator is done by using drug. Ways to reduce costs: floating cage is replace metal by bamboo, fish breed by self-nursery, fish feed by giving timely and appropriate dose following fish size, age and mixe with EM, Vitamin by following rearing plan (defines date to give in each weak), drug use by using right method and in appropriate dose and use anti-infection if observed, workforce is by exchanging within the group, electricity by creating conscious to save electricity, petrol/fuel by using low price fuel which presently there are several options such as gasohol, and other aspects cost reduction such as consistently check floating cage and fixe if necessary as well as long tail boat.

In conclusion, the result can be used as a guide to reduce cost in various aspects of Nile tilapia Fishery to increases profit for operator/farmers and to be a guideline for management of Nile tilapia Fishery in Floating cage and build up sustainable strength.